

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18596

Θέμα 198^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 471-490**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Δηλοῖ τὸ γέννημ' ὤμων ἐξ ὤμου πατρὸς
τῆς παιδός· εἵκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.*
- ΚΡ. *Ἄλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
Σμικρῶ χαλινῶ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
Αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότε' ἐξηπίστατο, 480
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὑβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἦδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
Ἦ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ, 485
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῆδε κείσεται κράτη.
Ἄλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' ὀμαιμονεστέρα
τοῦ παντός ἡμῖν Ζηγὸς Ἐρκείου κυρεῖ,
αὕτη τε χῆ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλευῆσαι τάφου. 490*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Αὕτη δ' ὑβρίζειν ... μόρου κακίστου·****(Μονάδες 30)**

Αυτή ήξερε καλά να αυθαδιάζει τότε, όταν παραβίαζε τους νόμους που ισχύουν· κι αυτό εδώ (είναι) δεύτερη αυθάδεια, αφού έχει κάνει αυτά, να καυχιέται δηλαδή γι'

αυτά και να χλευάζει για το κατόρθωμά της. Αλήθεια τώρα εγώ δεν (είμαι) άνδρας, αυτή θα είναι άνδρας, αν η νίκη αυτή θα εξακολουθεί να μένει σε αυτήν (στο ενεργητικό της) χωρίς τιμωρία. Όμως είτε είναι κόρη της αδελφής μου είτε ο πλησιέστερος από όλους μας τους συγγενείς, η ίδια αυτή και η αδελφή της δεν θα ξεφύγουν από τον πιο ατιμωτικό θάνατο·

2. Πού βρίσκονται τα πρώτα στοιχεία του μύθου των Λαβδακιδών και σε ποια έργα πήρε αρχικά την οριστική του μορφή;

(Μονάδες 10)

Τα πρώτα στοιχεία του μύθου βρίσκονται στην *Ιλιάδα* και στη *Νέκυια* της *Οδύσσειας*, ενώ στα έπη *Θηβαΐς* και *Οιδιπόδεια* πήρε την οριστική του μορφή.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. οΐδα	α) μέγας
2. σκληρός	β) πόρρω
3. μικρός	γ) άγνοῶ
4. πέλας	δ) σωφρονῶ
5. ὑβρίζω	ε) γιγνώσκω
	στ) μαλακός
	ζ) μάλιστα

(Μονάδες 5)

1. γ)
2. στ)
3. α)
4. β)
5. δ)

Περισσεύουν τα ε) και ζ).

β) επιστητό, περίπτωση, κραταιός, διάβαση, κείμενο: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

επιστητό → επίσταται
περίπτωση → πίπτειν
κραταιός → έγκρατέστατον, κράτη
διάβαση → ύπερβαίνουσα
κείμενο → προκειμένους

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος